

FAGFORBUNDET

Aktiv som ufør og pensjonist i Fagforbundet

*Hvordan drive pensjonistarbeid lokalt
– Informasjon, råd og veiledning*

Innhold

Medlemskap etter en yrkesaktiv karriere	4
Medlemskapet i Fagforbundet	4
Uføremedlemmer i Fagforbundet	4
Medlemsfordeler	4
Gratis kollektiv hjem innboforsikring	4
Gratis stønadskasse	5
Medlemskort	5
Deltakelse og påvirkning	6
For deg som er pensjonisttillitsvalgt i Fagforbundet	7
Hvordan utføre vervet	9
Lojalitet til Fagforbundet	9
Taushetsplikt	9
Hvem spør jeg om hva?	9
Fagforeningen	9
Fylkeskretsen	9
Uføre- og pensjonistarbeid i fagforeningen	10
Spre informasjon	10
Jo flere, jo bedre	10
Spør om hjelp	10
Engasjer deg	11
Det første møtet i pensjonistutvalget	11
Alliansebygging/samarbeid	11
Politiske partier:	11
Pensjonistforbundet	11
Kollektivt innmeldt	12
Lokallag i Pensjonistforbundet	12
Statsbudsjettet	12
Trygdeoppgjøret	12
Eldrerådet	12
Gode råd til første møte	13
1. Våre ideer og visjoner	13
2. Våre mål	13
3. Aktiviteter	13
4. Aktivitetsplan/Handlingsplan	13
Tips dersom du skal fremme sak for styret	13
Pensjonisttillitsvalgtes deltakelse i vervarbeid	14
Aktuell adresse på internett	15
Handlingsplan for Fagforbundets uføre og Pensjonister vedtatt på Fagforbundets Landsmøte oktober 2017 og Landskonferansen november 2017	16
Aktuell kurs i Fagforbundet	18

Medlemskap etter en yrkesaktiv karriere

Fagforbundet ønsker å sikre et bredt engasjement blant våre uføre- og pensjonistmedlemmer.

Medlemskapet i Fagforbundet

Som Fagforbundets uføre- eller pensjonistmedlem har du fulle rettigheter på lik linje med de yrkesaktive. Du har også gratis kollektive forsikringer, med mindre du har reservert deg.

For å opprettholde medlemskapet ditt betaler du en årlig kontingent. Kontingenten vedtas av landsstyret hvert år. Uføre- og pensjonistkontingenten betales til og med det året du fyller 75. Deretter er det gratis.

Kontingenten skal betales av dem som er registrert som Fagforbundets uføre- eller pensjonistmedlem den 1. januar det angjeldende år. For dem som blir ufør eller pensjonist midt i året, skal ikke kontingenten betales før året etter.

Fagforbundet vil gjerne at uføremedlemmene skal delta mer i aktivitetene. Det er derfor ønskelig å gi uføremedlemmene mer oppmerksomhet i tida som kommer.

Per januar 2018 var det 17.073 uføremedlemmer og 91.950 alderspensionister i Fagforbundet.

Medlemsfordeler

Gratis kollektiv hjem innboforsikring

Forsikringen gjelder for alle medlemmer livet ut, for dem som velger å opprettholde sitt medlemskap (unntak for medlemmer som har reservert seg).

Kollektiv hjemforsikring er medlemmenes innbo- og løsøreforsikring. Den omfatter alle personlige eiendeler i hjemmet, og dekker både egne og ektefelle/samboer/registrert partners eiendeler.

Den dekker også ting som tilhører andre husstandsmedlemmer. Forsikringen dekker skader på innbo og løsøre som oppstår ved brann, lynnedslag, lekkasje fra vannledning eller beholder, tyveri, ran og overfall, temperaturstigning i fryser/kjøleskap, bruddskade på bygningsglass og sanitærporselen, rettslig erstatningsansvar og retts hjelp.

Se vilkårene for forsikringen på www.lofavor.no

Gratis stønadskasse

Dette er en forsikring som kommer medlemmets pårørende til gode den dagen medlemmet går bort. Etterlatte har krav på en engangsutbetaling tilsvarende 1/5-del av folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonistforbundet

Som pensjonist og ufør er du også kollektivt tilmeldt i Pensjonistforbundet sentralt og mottar bladet Pensjonisten.

Det er viktig å engasjere seg i Pensjonistforbundet lokalt ved å melde deg inn i en lokal forening. Ta kontakt med fylkeskontoret til Pensjonistforbundet hvor du bor. Ved å delta lokalt er du med på å bestemme hva Pensjonistforbundet skal mene. Kontingent for dette er fylkeskontingent og lokallagskontingent. Kontingent til Pensjonistforbundet sentralt dekkes av den årlige kontingenten til Fagforbundet.

Medlemskort

Som medlem av Fagforbundet får du et plastkort med ditt navn og medlemsnummer.

Det står også hvilke kollektive forsikringer du har på dette kortet. Har du begge de ovenfor nevnte forsikringene står bokstavene H – som betyr LOfavør Kollektiv hjem innboforsikring – og O som betyr Fagforbundets stønadskasse. Medlemskortet har også medlemsfordeler som kan benyttes til å gjøre innkjøp av varer og tjenester som du finner på LOfavør – se www.lofavor.no.

Deltakelse og påvirkning

Pensjonister og uføre har fulle rettigheter i Fagforbundet. De kan inneha alle verv, med unntak av de verv som følger Hovedavtalen.

På fagforeningen sitt årsmøte skal det blant annet også velges et pensjonistutvalg med minst tre medlemmer. Lederen i utvalget er fullverdig medlem i den lokale foreningens styre.

Det skal også velges pensjonistutvalg på regionnivå (fylke), samt at lederen i pensjonistutvalget sitter i regionstyret til Fagforbundet. Pensjonistene v/pensjonistutvalget er også representert på representantskapsmøtene i regionen (jfr Fagforbundets vedtekter fra landsmøtet 2017, § 13.3.1 og § 13.3.2).

Det sentrale pensjonistutvalg består av leder, nestleder og fem medlemmer, men slik at et medlem skal være et uføremedlem. Utvalget velges på Fagforbundets landsmøte.

Det avholdes en landskonferanse hvert annet år for pensjonistene.

Konferansen sammensettes av delegater fra forbundsregionene. På konferansen legges planer for virksomheten i tråd med vedtak fattet på landsmøtet og landsstyret i perioden.

For deg som er pensjonisttillitsvalgt i Fagforbundet

Vi er glade for at du har stilt opp og tatt på deg denne oppgaven. Oppgaven som pensjonisttillitsvalgt er både spennende og utfordrende. Pensjonisttillitsvalgte er også tillitsvalgt for de som er uføre.

Fagforbundet har forventninger til deg. Det betyr ikke at du trenger å kunne alt med en gang, men tilegne deg kunnskap etter hvert. Vi håper at du vil være en drivkraft og motivere fagforeningen til å ha et godt uføre- og pensjonistarbeid. En av dine oppgaver er å ivareta uføre- og pensjonistenes stemme i alt det andre som fagforeningen er opptatt av. Du skal være med på å løfte saker som er viktige for oss, stille spørsmål og delta i samfunnsdebatten.

Du sitter i fagforeningsstyret og skal være bindeleddet mellom fagforeningsstyret og de uføre- og pensjonistmedlemmene. Du og ditt pensjonistutvalg kjenner deres arbeidsområder best og derfor er det dere som er best kvalifisert til å komme med innspill til hvordan ting burde være. Som styremedlem har du kollektivt ansvar for fagforeningens arbeid. Det er også viktig å holde seg oppdatert på hva som skjer i samfunnet forøvrig.

Som pensjonisttillitsvalgt og leder av pensjonistutvalget skal du sammen med utvalget ditt planlegge og gjennomføre arbeid for uføre- og pensjonistmedlemmer. Uføre- og pensjonistarbeid er i stor grad å ha aktivitet for de medlemmene vi allerede har i Fagforbundet.

I dette heftet har vi samlet aktuelt stoff og gode erfaringer som kan være til hjelp for deg i den daglige rollen som pensjonisttillitsvalgt. Den vil bli oppdatert annet hvert år gjennom innspill fra dere, egne erfaringer i fylket og gode ideer fra andre fylker. Har du innspill til noe som burde vært med, ta kontakt med oss.

Hvis dere driver et aktivt uføre- og pensjonistarbeid, vil styret også være positive til søknader om for eksempel aktiviteter som dere kommer med.

Det er viktig at du har god kontakt med lederen av pensjonistutvalget i forbundsregionen. Prøv å delta på møtene du blir innkalt til. Hvis du ikke

kan møte, skal nestleder møte i ditt sted. Ikke vær redd for å be om hjelp og støtte. Vi er til for hverandre og har et felles mål, nemlig å gi uføre- og pensjonistene en bedre hverdag ved å være organisert i Fagforbundet.

Lykke til med jobben lokalt!

Med vennlig hilsen

Fagforbundets sentrale pensjonistutvalg

Fagforbundets sentrale pensjonistutvalg 2017–2021. Fra venstre: Tom B. Johansen, Gerd Eva Volden, Mary Sørensen, Kjell Engebregtsen, Bjørg Hageløkken, Randi Munch Aanonsen, Tørres Sande og Annie-Irene Vika.

Hvordan utføre vervet

Lojalitet til Fagforbundet

For å fungere best mulig i vervet, er det viktig at du forholder deg til Fagforbundets grunnverdier og vedtatte politikk. Du er en representant for Fagforbundet både i fagforeningen og i forbundsregionen. Som tillitsvalgt har du over 390 000 medlemmer bak deg, av disse er nesten 110 000 uføre- og pensjonistmedlemmer. Vår holdning til medlemmer, arbeidsgiver og andre, legger grunnlaget for hvordan organisasjonen vår blir oppfattet.

Hver enkelt tillitsvalgt må være lojal mot vedtak fattet av overordnede organer i Fagforbundet. Dette finner du i vedtektene og i prinsipp- og handlingsprogrammet vårt. I tillegg kan du følge med i Fagbladet og OSS tillitsvalgte for å holde deg oppdatert.

Ta gjerne en titt på nettsidene våre, www.fagforbundet.no, eller kontakt fagforeningen din hvis du lurer på mer.

Taushetsplikt

Tillitsvalgtes uttalelser og saksbehandling må vekke tillit og trygghet. Medlemmene må kunne være helt sikre på at informasjon de gir deg i fortrolighet, forblir fortrolig. Taushetsplikt gjelder alltid når det er snakk om personlige saker og opplysninger, med mindre det er gitt spesiell tillatelse til å kunne gå videre fra den det gjelder.

Hvem spør jeg om hva?

Fagforeningen

Har du spørsmål som dreier seg om fagforeningen, deres drift, oppgaver og funksjon rettes disse til tillitsvalgte i fagforeningen din.

Forbundsregionen

Forbundsregionene har det organisatoriske ansvaret for Fagforbundets arbeid ute på fylkesnivå. Forbundsregionene har ansvar for opplæringsvirksomheten, de har ansvar for at fagforeningene fungerer som de skal og at vedtak i forbundsstyret og landstyret settes ut i livet.

Har du spørsmål om forbundsregionen og deres drift, oppgaver og funksjon, rettes disse til tillitsvalgte.

Uføre- og pensjonistarbeid i fagforeningen

Du er ufør og/eller pensjonist selv, og du er vist tillit ved å bli valgt som uføre- og pensjonistenes talerør. Du som tillitsvalgt er bindeleddet mellom uføre- og pensjonistmedlemmer og fagforeningen.

Noen av de viktigste oppgavene til fagforeningene er å verve nye medlemmer, drive faglig og politisk aktivitet, samt informasjonsarbeid overfor tillitsvalgte. Her kan pensjonisttillitsvalgte være en ressurs.

Uføre- og pensjonistarbeidet vil variere fra fagforening til fagforening. Dette henger sammen med hvor mye ressurser som er satt av til uføre- og pensjonistarbeidet og hvor mange uføre- og pensjonistmedlemmer fagforeningen har. Alle i styret må jobbe med uføre- og pensjonistarbeidet for at det skal fungere godt.

Spre informasjon

Ha en åpen og god kontakt med uføre- og pensjonistmedlemmene. Fortell dem (i brev, e-post, ansikt til ansikt etc.) at du er deres talerør i fagforeningen, og at du er opptatt av å vite hva de ønsker at du skal gjøre/sette på dagsorden. Når du får brev/informasjon/invitasjoner fra Fagforbundet som gjelder de uføre og/eller pensjonister, er det en god regel å distribuere dette videre til uføre- og pensjonistmedlemmene i en eller annen form.

Jo flere, jo bedre

Dersom dere er flere som jobber sammen, er det ofte lettere å sette i gang aktiviteter. Kanskje har du en du kjenner som er medlem i Fagforbundet og som ønsker å ta del i uføre- og pensjonistarbeidet? Da er grunnlaget for et pensjonistutvalg allerede dannet.

Spør om hjelp

Som pensjonisttillitsvalgt og aktiv i Fagforbundet må du ikke være redd for å spørre om hjelp. Ingen spørsmål er dumme, og ingen venter at du skal kunne alt på forhånd. Jo raskere du spør, jo raskere vil du få svar, og dermed komme i gang med det du ønsker.

Aktivitetsnivået er forskjellig fra sted til sted. Ta på deg de oppgaver og verv som engasjerer deg mest. Det er bedre å gjøre få jobber bra enn mange jobber dårlig. Det vil komme både deg, vervet ditt og medlemmene til gode. Bruk vervet ditt til å lære og til å utvikle deg selv og det du er opptatt av.

Engasjer deg

Hvis du er aktiv og snakker med mange om tingene du er opptatt av, påvirker du nærmiljøet ditt. Skriver du et leserinnlegg er du med på å påvirke holdningene til leserne. Stiller du spørsmål ved saker, eller kommer med forslag til tiltak eller endringer, er du med en gang med på å påvirke systemet rundt deg.

Det første møtet i pensjonistutvalget

Når man skal starte opp uføre- og pensjonistarbeid i fagforening eller forbundsregion, er det viktig at dette første møtet blir vellykket. Finn ut hva dere har lyst til å jobbe med.

Alle erfaringer viser at de beste resultatene kommer ved å ha målsettinger for sitt arbeid. Det vil garantert gi utvalget et løft.

Alliansebygging/samarbeid

Politiske partier:

Fagforbundet har samarbeidsavtaler med flere politiske partier nasjonalt og lokalt. Vær aktive og bruk dem.

Pensjonistforbundet

Pensjonistforbundet er en partipolitisk uavhengig og nøytral landsomfattende organisasjon, opprettet med det formål å samle alle pensjonister i ett forbund, for at de i fellesskap skal ivareta medlemmenes sosiale, økonomiske og kulturelle interesser. Pensjonistforbundet drøfter med staten om den årlige reguleringen av folketrygdens grunnbeløp.

Samarbeidsavtalen mellom partene blir med jevne mellomrom endret, siste versjon er fra 2017.

Kollektivt innmeldt

Kollektiv innmelding innebærer at Fagforbundet betaler den sentrale kontingenten til Pensjonistforbundet for alle sine uføre- og pensjonist-medlemmer og at du får medlemsbladet Pensjonisten.

Lokallag i Pensjonistforbundet

Pensjonistforbundet har opptil flere lokallag i hver kommune. Det oppfordres til å melde seg inn i disse lagene og være aktive for å sikre et godt samarbeid. Når man melder seg inn i lokallag, skal man betale fylkeskontingenten og lokallagkontingenten. Størrelsen på kontingenten varierer fra lokallag til lokallag.

Statsbudsjettet

Pensjonistforbundet har drøftningsrett med regjeringen. Pensjonistforbundets sentralstyre v/leder legger fram forslag til statsbudsjettet.

Trygdeoppgjøret

Pensjonistforbundet har drøftingsrett med regjeringen om trygdeoppgjøret. Du som uføre-/pensjonistmedlem har anledning til å komme med innspill i hva vi skal mene med trygdeoppgjøret. Både fagforbundet og Pensjonistforbundet vil ha drøftingsretten erstattes med forhandlingsrett.

Eldrerådet

Eldreråd er rådgivende organ om eldrepolitikk i fylkeskommuner, kommuner og bydeler. Ifølge lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd av 8. november 1991 skal det være eldreråd i alle kommuner og fylkeskommuner.

Alle saker som gjelder eldres situasjon og levekår skal behandles av eldrerådet før kommunestyret eller fylkestinget behandler sakene. Det kan ta opp saker av eget tiltak.

Heftet «Eldreråd i arbeid»

Heftet er laget i samarbeid med Fagforbundet, Pensjonistforbundet og Fagakademiet. Fagakademiet står for opplæring av nyvalgte medlemmer i eldreråd i kommunene. Det er viktig at Fagforbundets pensjonistmedlemmer engasjerer seg i dette arbeidet.

Gode råd til første møte

1. Våre ideer og visjoner
 - Hvorfor har vi lyst til å aktivisere oss?
 - Hva har vi felles?
 - Hvordan ønsker vi at pensjonistutvalget skal se ut om to år?
2. Våre mål
 - Hvilke mål skal pensjonistutvalget nå det neste året?
 - Hvilken innflytelse skal vi oppnå?
3. Aktiviteter
 - Hvilke konkrete aktiviteter vil vi gjennomføre for å nå hvert enkelt mål?
4. Aktivitetsplan/Handlingsplan
 - Utform plan.

Start planleggingen av pensjonistutvalgets arbeid med å diskutere hvorfor dere er aktive og hva dere vil at utvalget skal gjøre. Finn felles ideer. Bruk god tid på dette, slik at alle får lyst til å være med på de aktivitetene dere velger. Diskuter hvordan utvalget skal se ut om to år. Dere kan prøve å formulere en visjon for utvalget. Ikke tenk på hvordan ting er nå, men beskriv hvordan utvalget skal utvikle seg.

Tips dersom du skal fremme sak for styret

- I fagforeningsstyret har du tale-, forslags- og stemmerett.
- Planlegg hva du ønsker å ta opp.
- Meld inn saken til leder på forhånd, og før saklista blir sendt ut. Da vil saken komme på saklista, og hele styret er forberedt på at den kommer opp.
- Forbered deg til møtet. Skriv gjerne ned noen stikkord om hva du ønsker å si under behandlingen av saken.

Pensjonisttillitsvalgtes deltakelse i vervearbeid

Undersøkelser viser at den vanligste grunnen til at folk ikke er medlem, er at ingen har spurt dem om de vil organisere seg. Fagforbundet trenger offensive tillitsvalgte som rekrutterer nye medlemmer. Uten nye medlemmer vil forbundet miste den styrken og innflytelsen vi har i dag. Verving er en naturlig og viktig del av tillitsvalgtes oppgaver.

Fagforbundet er synlig gjennom Fagbladet, tillitsvalgtinformasjon, brosjyremateriell og oppslag på arbeidsplassene. Det er også viktig at arbeidsplassen får besøk av flere tillitsvalgte, deriblant pensjonisttillitsvalgt som kjenner arbeidsplassen fra tidligere dager og verver den veien. Forbundets grunnfjell er medlemmene.

Den beste måten å verve på er å oppsøke potensielle medlemmer direkte, enten på jobb, skole eller på arrangementer hvor det er naturlig. Når man møter potensielle medlemmer må man være høflig, åpen, avslappet, vennlig, oppmerksom, positiv og engasjert.

Når du skal overtale potensielle medlemmer til å melde seg inn, vær direkte. Få øyekontakt og vis at du bryr deg om den du snakker med. Spør hvordan de har det på jobben/i studiesituasjonen. Vær saklig i møte med motargumenter. Bruk tid og still (mot)spørsmål. I vervearbeidet er det viktigste å få fram alt det gode arbeidet Fagforbundet gjør.

For mer informasjon, argumentasjon, råd og tips angående verving, les i heftet Tipshefte for bedre verving og Argumenter og motargumenter. Disse er tilgjengelig i fagforeningen din, fylkeskretsen eller kan bestilles fra Fagforbundet nasjonalt.

Meld deg på vervekurs i fylkeskretsen din.

Aktuell adresse på internett

Fagforbundet sentralt:

www.fagforbundet.no

www.fagforbundet.no/om-fagforbundet/Organisasjonsenheten/Pensjonist

Handlingsplan for Fagforbundets uføre og Pensjonister vedtatt på Fagforbundets Landsmøte oktober 2017 og Landskonferansen november 2017

Overordnet handlingsplan for pensjonister og uføre i Fagforbundet 2017–2021

Tema (i tråd med vedtatt prinsipp- og handlingsprogram)	Mål for pensjonister og uføre	Tiltak pensjonist-utvalget sentralt	Tiltak pensjonist-utvalg i forbunds-regioner
Velferd i offentlig sektor God kvalitet i pleie og omsorg for alle eldre og uføre.	OMSORGSTILBUD: Garanti for praktisk bistand (hjemmehjelp) Garanti for riktig kompetanse på den hjelpen som gis i pleie- og omsorg Fremme kunnskap om kosthold og ernæring for eldre. Fremme flerkulturell eldre-omsorg og kunnskap om minoriteters møte med helsevesenet Arbeide for at alle i helse-, pleie- og omsorgssektoren behersker norsk ØKONOMI: Særfradrag for høye sykdomsutgifter gjennomføres for alle Egenandelsordningen skal omfatte tannhelse, synshjelpemidler og fysioterapi Øremerkede drifts – og investeringstilskudd til heldøgns pleie- og omsorg/sykehjem ELDRE: Eldreombud på nasjonalt plan		

Tema (i tråd med vedtatt prinsipp- og handlings-program)	Mål for pensjonister og uføre	Tiltak pensjonist-utvalget sentralt	Tiltak pensjonist-utvalg i forbunds-regioner
Alliansebygging	Styrke samarbeidet med Pensjonistforbundet og Fagforbundet Ung		
Internasjonalt arbeid	Øke andelen av bidragsytere til Fagforbundets barneby i Angola		
Kultur og mangfold	Gode og gratis kultur- og aktivitets tilbud for eldre og uføre i alle kommuner		
Likestilling	Sikkerhet mot vold og overgrep mot eldre og uføre ihht. FNs resolusjon 66/127		
Livslang læring	Opplæring for eldre og uføre i digitalt verktøy		
Tariffpolitikk	Forhandlingsrett til Pensjonistforbundet i trygdeoppgjøret og økt minstefradrag		

Aktuell kurs i Fagforbundet

Fase 1

Fase 2

Fase 3

Kompetansegivende trinn 2 og 3 (Etter gjennomført fase 3 kan deltakerne søke om opptak på studiet)

Leder/nestlederopplæring

Opplæring av nye utvalg (ungdom, pensjonist)

Veilederkurs kasserer

Seksjonskurs – praktisk og organisatorisk

Fylkesstyreopplæring

Temakurs:

Vervekurs

Veilederopplæring Vervekurs

Veilederopplæring mangfold og dialog

Formidlingstreningskurs

Samfunnsetikk, ideologi og fagbevegelsen

Offentlig anskaffelser og selskapsdannelse – i samarbeid med omstilling

Privatisering, konkurranseutsetting og selskapsdannelse

Opplæring for ansatterepresentanter i interkommunal selskaper

Opplæring ansatterepresentanter i Spekter

Fane 2 ansvarlig – i samarbeid med medlemsregisteret

Godt Fagforeningsarbeid (kurs for fagforeningsstyrer)

Hele stillinger – i samarbeid med forhandling

Konflikthåndtering

LO favør

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

omtanke • solidaritet • samhold

Fagforbundet er LOs største forbund, med over 390 000 medlemmer. Fagforbundet organiserer arbeidstakere i kommunale, fylkeskommunale, statlige, private og offentlige virksomheter og i sykehusene. Når vi er mange som står sammen får vi større gjennomslag for rettferdig lønn, trygg jobb og et godt arbeidsmiljø. Som medlem i Fagforbundet vil du få hjelp av en av 17 000 tillitsvalgte når du trenger det. Fagforbundet har egen pensjonistorganisering som kjemper for bedre vilkår i dagens situasjon.

Fagforbundet / 10.2020 / Foto: Per Flakstad, Jan Lillehamre / Trykk: Aktetrykkeriet / Opplag: 3 000

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

www.fagforbundet.no

Pb. 7003 St. Olavs plass, N-0130 OSLO

Telefon: 23 06 40 00